

REŠITVE

1. c

2.

- a) Kraj dogajanja je postavljen v Trst. **DA. Vsak dan so se zbirali na trgu sredi Trsta.**
- b) Otroci prihajajo iz bogatih družin. **NE. Izpisane so lahko različne povedi iz prvega odstavka: ... očetje so se gnali za zaslužkom ...matere so se trudile s pranjem perila ... otroci so bili izročeni ulicam in trgom ... če ne bi bilo lakote.**
- c) Márijo Morel je prevzel odgovornost za svojo krajo. **NE. Ni kradel on, ne ni, kradel sem jaz.**
- č) Prijatelji so ga izdali in zapustili. **NE. Nihče ni hotel izdati Marija Morela.**
- d) V besedilu so prikazane tudi težke socialne razmere tistega časa. **DA. Možnih je več odgovorov, npr. Otroci so priberačili tri oranže... otrok, ki ni imel nikogar na svetu ...Marija Morela je mati – kdo ve zakaj – pretepla.**

3. Zakaj so bili otroci iz tržaškega Starega mesta izročeni ulicam in trgom? Ali jih je dejstvo, da so bili različnih narodnosti, razdvajalo? Ker so njihovi starši garali in se gnali za zaslužkom po tovarnah ali z opravljanjem različnih gospodinjstkih opravil pri bogatejših Tržačanih. Fantov to dejstvo ni razdvajalo, saj se na to sploh niso odzivali, jim ni bilo pomembno.

4. Kaj je te dečke najbolj težilo, pestilo? S kakšnim namenom so v gručah posedali ob kanalu pri tržnici? Pomanjkanje hrane in denarja. V gručah pa so ob kanalu posedali, ker so čakali so na kak grizljaj nepojedenega sadja ali kak kovanec desetih stotink, da so nato lahko kupili kruha za tri.

5. Kakšno pravilo je vladalo v njihovi družčini? Deliti vse, kar je kdorkoli izmed njih dobil ali prislužil.

6. Zakaj se je Márijo Morel tistega dne že navsezgodaj odpravil na trg? Kakšno »čudo« se mu je tam dogodilo? Kaj je razmišljal ob zamorčevem darilu in kaj je storil z njim? Ker ni mogel spati med stenicami in ker je želel ubežati materi pred njenimi vsakodnevnimi udarci. »Čudo«, ki se mu je zgodilo, je bilo to, da je z ladje prikoral orjaški zamorec, ki mu je podaril velik sočen ananas. Najprej ni vedel, kaj bi storil z ananasom, nato pa ga je začel jesti, saj je bil zelo lačen. Pojedel ga je le polovico, ostalo je prihranil za tovariše.

7. Kako je otroke podarjeni sadež zapeljal v tatvino? Ker jim je bil ananas tako všeč, pa tudi lačni so bili in so bili željni novega sadeža.

8. Kakšne so bile posledice tega dejanja? Branjevka je poklicala stražnika, ki je fante odpeljal v stražnico.

9. Kako se je na tržnici izkazalo njihovo tovarištvo? Zakaj se je Peter pustil pretepsti namesto Márija? Peter je na zaslišanju prevzel krivdo za krajo nase.

Pustil se je pretepti zato, ker se mu je Márijo smilil, saj je bil vsak dan tepen. Fantje so za Petra priberali tri oranže.

10. Kaj meniš, ali je dobrota ljudi odvisna od njihove vere, narodnosti in rase? Ne, dobrota ne pozna razlik med raso, vero in narodnostjo. V besedilu se to kaže tudi v tem, da je zamorec malemu lačnemu belčku podaril velik sočen ananas.

11. Glavni osebi v odlomku so Márijo Morel, Peter Lovrin in drugi fantje. Kdo so stranske osebe v odlomku? Pojasni tako, da se navežeš na prebrano besedilo.

Stranske osebe so zamorec, stražnik, branjevka ... Zamorec nastopa v zgodbi le, ko da fantu ananas. Stražnik se pojavi le na koncu, ko odpelje fante in pretepe Petra. Branjevka le opazi tatvino in pokliče stražnika, sicer pa v zgodbi ne nastopa.

12. Katere lastnosti lahko pripišeš?

a) Máriju Morelu :

pogumen preračunljiv strahopeten darežljiv zvest osramočen

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

Po smislu/ni napačnih odgovorov.

b) Petru Lovrinu:

zvest drzen pravičen sočuten odgovoren

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

Po smislu/ni napačnih odgovorov.

c) Ostalim fantom:

hitri razumevajoči močni podrejeni osramočeni

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

Po smislu/ni napačnih odgovorov.

13. Kateri od glavnih knj. junakov je tebi najbolj všeč in zakaj?

Po smislu/ni napačnih odgovorov.

14. Kaj meniš o takšnem prijateljstvu? Ali ga je danes mogoče najti v modernem/hitrem svetu?

Po smislu.

15. V pripovedi sta omenjena tudi dogajalni čas in prostor. Izpiši tiste povedi, kjer zasledimo:

a) dogajalni prostor: v Trstu, Italija: Vsak dan so se zbrali na širokem trgu sredi Trsta. Tudi denarna enota so lire: Ananas je bil po 5 lir.

b) dogajalni čas:

- Poletje: v toplejšem delu leta: Sonce je otrokom osušilo kožo skoraj v usnje.
- stari časi: sklepamo po starinskih besedah ali po tem, da so matere služile kot perice.

16. Zgodba, ki si jo prebral/-a, sodi med realistične pripovedi. V Pastircih si se že naučil/a, kaj je značilno za realistično pripoved. Izpiši njene značilnosti in jih utemelji primeri iz zgodbe.

Ananas realistična pripoved, saj bi se lahko lahko taka tatvina in tovarštvo med fanti zaradi lakote in revščine v resnici zgodila (lahko navedeš tudi kak drug primer, npr. da se je to dogajalo tudi sicer), dogaja se v resničnem svetu, v Trstu. V zgodbi nastopajo resnične osebe, dečki, zamorc, stražnik, branjevka. Tudi dogajalni čas je realen, saj se zgodba dogaja poleti.

Realistične pripovedi pripovedujejo o dogodkih, ki bi se lahko tudi v resnici zgodili, dogajajo se v resničnem svetu in v njih nastopajo osebe iz resničnega sveta.